

Drinken uit één bron

Eén land, één bomenbestand, is dat haalbaar?

Eén open bomendatabestand voor algemeen gebruik, dat zou wat zijn! Op 3 december hield Wageningen UR een discussiemiddag over ideeën voor 'open boomdata'. Wageningen UR wil daaraan werken samen met de bedrijven Neo B.V. en Geodan B.V. Omdat boombeheerders de sleutel zijn tot de boomgegevens, waren zij uitgenodigd om te komen luisteren en te reageren.

Auteur: Santi Raats

Nederland heeft naar ruwe schatting zestig miljoen bomen en deze hebben meerdere, belangrijke functies. Om meer inzicht te krijgen in effecten zoals temperatuurmatiging door groen, CO₂-vastlegging en afvangst van fijnstof, om te weten hoeveel bomen er precies zijn en om kosten en baten te berekenen, is een open boomdatasysteem ideaal. Hiermee hebben alle boombeheerders en belangenbehartigers in Nederland de kans om niet alleen de kosten, maar ook de precieze baten van bomen te berekenen, te zien hoeveel bomen er zijn, waar ze staan en hoe groot ze zijn.

Publiek-Private Samenwerking

In het Publiek-Private Samenwerkingsproject PPS Boomdata, dat loopt van 2012 tot 2014, werkt Wageningen UR samen met de geo-informatiebedrijven Neo B.V. en Geodan B.V. Samen zoeken zij hoe de bestaande bomen in kaart te brengen zijn en hoe daar een gemeenschappelijke voorziening van te maken is. Tijdens de bijeenkomst legde de samenwerkende groep zijn eerste resultaten voor aan boombeheerders en legde het oor bij hen te luisteren voor wat betreft de wensen en behoeften van deze beheerders.

Doelgroep

Op de bijeenkomst was een publiek van 32 bezoekers, bestaande uit adviseurs, onderzoekers, boomveiligheidscontroleurs, beheerders en leveranciers, zoals van beheersystemen. Daaronder waren grote partijen, zoals de gemeenten Rotterdam en Dordrecht, de provincie Gelderland en Staatsbosbeheer. Ook CROW was aanwezig. Frans Rip, de organisator van de bijeenkomst en onderzoeker bij Wageningen University: 'Dit was een goede doorsnede van de doelgroep die we met het open boomdatasysteem willen bereiken: niet alleen gemeenten, maar ook Rijkswaterstaat, provincies, het ministerie van Economische Zaken, Staatsbosbeheer, stichtingen en private partijen. Want als we belangrijke berekeningen zoals CO₂-vastlegging willen maken, moeten we gegevens binnen zien te krijgen van alle partijen, zodat we een gebiedsdekkend beeld van de bomen kunnen krijgen.'

Steun nodig

De discussiemiddag ving aan met het tonen van het plan van aanpak van de projectgroep. 'De basis moet een open webservice worden,' vertelt Rip, 'maar die moet natuurlijk wel betaald wor-

den. Daarom hebben we steun van een achterban nodig.' Wageningen UR-Alterra-onderzoeker Jan Clement hield een presentatie over hoever Alterra is met de berekening van boomkroonprojecties en hun Silvistar-parameters, waarmee de maten van de bomen worden vastgelegd. Dit product is voor zestig à zeventig procent voor wat betreft Nederland gemaakt, maar heeft nog een inhoudelijke verbetering nodig. Corné van der Sanden van Neo B.V. kan dit product verbeteren omdat zijn bedrijf beschikt over scherpe luchtfoto's en satellietbeelden. Hij vertelde wat over 'Boomdetectie via *remote sensing*'. Ook Henk Kramer en Jan-Dirk Bulens, beiden van Wageningen UR-Alterra hielden een presentatie over 'Bomen in 3D afbeelden' en 'Informatiemodel Bomen'. Het bedrijf Geodan B.V. informeerde over hoe een open datasysteem kan blijven voortbestaan via betaalde webdiensten. Merijn Hansler vertelde in verband hiermee hoe de boomdata via internet beschikbaar zouden kunnen komen.

Nog input nodig

Rip gaf aan dat een open boombestand niet uit de lucht komt vallen. 'Ik kan begrijpen dat

Bezoekers van de discussiemiddag (foto: Jan Clement, Wageningen UR - Alterra).

Frans Rip, organisator van de discussiemiddag (foto: Wageningen UR).

belanghebbenden direct een kant-en-klaar bestand willen hebben waar ze ook meteen van alles mee kunnen berekenen en in op kunnen zoeken, maar zover is het nog niet.'

Het boom informatiebestand heeft nog de nodige input nodig van boombeheerders. Er bestaat de nodige discussie over wat er allemaal aan gegevens in het boombestand zou moeten komen,

maar daarnaast is een bestand ook nog niet zo eenvoudig in elkaar te zetten. Er zijn duidelijke normen voor hoe geo-informatie in elkaar moet zitten. Denk maar aan de Basisregistratie Groot-schalige Topografie. Een boom informatiebestand moet ook daaraan voldoen. Dat kost tijd. Een boom informatiebestand moet ook passen bij het resultaat van de standaardisatieslag van CROW over boomveiligheidscontrole, maar dat proces is nog niet afgerond. Frans Rip: 'Wij zijn in overleg met CROW.' Er zijn ook andere data die nog niet vastliggen. Voorbeelden daarvan zijn de mate van fijnstofafvangst door bomen, de CO₂-vastlegging en het matigende effect van bomen op warmte in de stad. Verder heeft de project-groep belangstelling voor het gratis Amerikaanse kosten-batenprogramma voor groen, 'i-Tree', gemaakt door USDA. Frans Rip: 'Die programma-tuur is afgestemd op Noord-Amerika. Het klimaat is daar anders. Daarom hoop ik dat het programma door een partij zal worden omgezet naar de Nederlandse boomomstandigheden.'

Contact via LinkedIn

Het zal nog enige tijd kosten voordat er overeenstemming is over de verschillende gegevens die er in het databestand moeten zitten, voordat

de fijnstofafvangst in een model is vastgelegd en voordat er een bruikbare businesscase voor boomdata is ontwikkeld. 'We willen over enige tijd nogmaals een discussiemiddag houden om dan ook over de vorderingen te vertellen. Ondertussen willen we contact houden met de belanghebbenden via LinkedIn. Daarbinnen hebben we nu de groep PPS Boomdata opgezet, die binnen vier dagen meer dan honderd leden had.' Vakblad *Boomzorg* zal de ontwikkelingen op dit vlak uiteraard blijven volgen.